

ΘΕΑΤΡΟ
ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΝΑ ΜΟΛΕΣΚΗ

«Νυχταλούδα»

Όταν ένα θεατρικό κείμενο γράφεται από ένα σκηνοθέτη που σκοπεύει ο ίδιος να το ανεβάσει, σημαίνει ότι πρόκειται για καταγραφή ήδη σχηματισμένου οράματος. Σημαίνει ότι το κείμενο μπορεί να είναι «όσο θέλει» ελλειπτικό, κρυπτογραφικό, ακόμα και άναρθρο, αν θέλετε, η παράσταση ήδη υπάρχει στο μυαλό του δημιουργού της. Αυτή η «Νυχταλούδα», καρφίτσωμένη στο χαρτί, παρουσιάστηκε από τον συγγραφέα της, Ευριπίδη Δίκαιο, στο PLAY ως αναλόγιο, πέταξε όμως στη σκηνή του Πάνω Χώρου του Σατιρικού από τις Παραπλεύρως Παραγωγές έτσι όπως εξαρχής την είχε φανταστεί. Το θέαμα ήρθε να στηρίξει το άκουσμα, να το ενσωματώσει στην εικόνα, στην κίνηση, στη δράση των εφτά ηθοποιών της παράστασης. Όμως όλη η πορεία του Δίκαιου δηλώνει ότι το άκουσμα έχει για εκείνον εξαιρετική σημασία στα έργα που γράφει, μεταγλωττίζει, μεταφράζει, σκηνοθετεί. Η γλώσσα συνιστά το είναι των ηρώων του, τον χαρακτήρα τους, την κοινωνική τους ταυτότητα.

Αλλά η «Νυχταλούδα» έχει μια ιδιαιτερότητα. Αυτό το έργο έχει τη γλώσσα ως θέμα. Δύο έφηβοι συζητούν την ποίηση που γράφει ο ένας απ' αυτούς. Ο νεαρός ποιητής θεωρεί ότι η ποίησή του είναι δυσνόητη για κείνους που δεν κατέχουν ή δεν προσπαθούν να ανακαλύψουν τον κώδικα που θα ξεκλειδώνει τα νοήματά της. Η επικοινωνία μεταξύ των έφηβων ηρώων σε μεγάλο βαθμό γίνεται μέσω της κυπριακής γλώσσας των μηνυμάτων των κινητών τους (που προβάλλονται στην οθόνη). Εκτός από το γλωσσικό χάσμα γενεών υπάρχει και το χάσμα μεταξύ της κυπριακής διαλέκτου και της κοινής ελληνικής. Ο Ελλαδίτης πατριός του κεντρικού ήρωα αναφέρεται στη γλωσσική ψυχολογία των Κυπρίων που δεν βρίσκουν τρόπο να εκφραστούν, ο ίδιος όμως χρησιμοποιεί μια γλώσσα χωρίς ήθος. Ο κεντρικός ήρωας έχει επιλέξει τη μη επικοινωνία με όσους κατά τη γνώμη του δεν το αξίζουν, και με όσους αξίζουν επικοινωνεί με μηνύματα. Το τελικό του ξέσπασμα είναι ένας αγώνας να νικήσει τις λέξεις που αντιστέκονται, να σπάσει τους τοίχους σιωπής που έχει χτίσει γύρω του. Ο Δίκαιος συνοδεύει τη σκηνή με την προβολή στην οθόνη όπου τα γράμματα παλεύουν να σχηματίσουν λέξεις. Ένα ξεχωριστό μοτίβο που διαπερνά το έργο είναι επίσης γλωσσικό —ο Ινδός οικοδόμος μιλάει τα (πολύ δικά του) αγγλικά, αλλά είναι ο μόνος που αρθρώνει συνεχή λόγο, που αφηγείται και περιγράφει, που εκφράζει συναισθήματα, που, παρότι ξένος, μέσω της ιδιόμορφής του γλώσσας βρίσκει μια ομαλή σχέση με τον γύρω του κόσμο, κάτι που δεν μπορούν να κάνουν τα άλλα πρόσωπα. Θεωρώ πολύ ενδιαφέρουσα τη νέα παράσταση του Ευριπίδη Δίκαιου, οι προβληματισμοί βρήκαν εντυπωσιακή έκφραση στη σκηνική τους παρουσίαση. Οι ηθοποιοί του, Φώτης Αποστολίδης, Vishal Dogra, Αντρέας Κούτσουμπας, Άντρη Κυριαζή, Σάββας Μενοίκου, Αντρέας Παπαμιχαλόπουλος, Αθηνά Σάββα, λειτουργούν ως σύμμαχοι και ομοϊδεάτες του και δουλεύουν πολύ καλά.